

Службени гласник РС РС: 115/2013 Датум: 26.12.2013

5018

На основу члана 123. тачка 3) Устава Републике Србије („Службени гласник РС”, број 98/06), а у вези са одредбама Закона о заштити од пожара („Службени гласник РС”, број 111/09) и Закона о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима („Службени гласник РС”, бр. 44/77, 45/85, и 18/89 и („Службени гласник РС”, бр. 53/93, 67/93, 48/94 и 101/05),

Влада доноси

УРЕДБУ

о техничким захтевима у погледу безбедности од пожара и експлозија станица за снабдевање бродова и техничких пловних објеката течним горивом

І. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом уредбом прописују се технички захтеви у погледу безбедности од пожара и експлозија које морају да испуне станице за снабдевање бродова и техничких пловних објеката течним горивом (у даљем тексту: Станица) приликом постављања, изградње, реконструкције, адаптације, санације, опремања и рада током века употребе.

Члан 2.

Поједини изрази који се користе у овој уредби имају следеће значење:

- 1) Станица за снабдевање је објекат, односно терминал у оквиру луке или пристаништа у којем се обавља снабдевање течним горивом бродова и техничких пловних објеката (у даљем тексту: пловила) у складу са прописима којима се уређују унутрашња пловидба и луке и прописима о транспорту опасног терета;
- 2) Брод је брод унутрашње пловидбе и речно-морски брод, осим ратног брода;
- 3) Брод унутрашње пловидбе је брод регистрован за пловидбу на унутрашњим водама, чија дужина трупа износи најмање 20m или чији је производ дужине, ширине и максималног газа једнак запремини од најмање 100m³, као и тегљач и потискивач, без обзира на њихову дужину и запремину;
- 4) Технички пловни објекат је објекат опремљен механичким уређајем за обављање техничких радова на унутрашњим водама са сопственим погонским машинским уређајем или без њега (пловећа направа, багер, механички побијач пилона, елеватор, дизалица, пловећа косачица, платформа и сл.);
- 5) Лука је водни и са водом непосредно повезани копнени простор са објектима намењеним за пристајање, сидрење и заштиту пловила, као и укрцавање и искрцавање путника и робе у којој се обављају делатности које су с робом или пловилом у непосредној економској, саобраћајној или технолошкој вези;
- 6) Пристаниште је водни и са водом непосредно повезани копнени простор са објектима намењеним за пристајање, сидрење и заштиту пловила, као и укрцавање и искрцавање путника и робе;
- 7) Стационарна станица је објекат на копну, који чине грађевински објекти, надземни, подземни и полуукопани резервоари, цевовод са припадајућим опремом и снабдевачке јединице и друга опрема и уређаји постављени на копну, а који чине технолошку целину;
- 8) Брод за снабдевање течним горивом је танкер типа N, носивости до 300 t, намењен за транспорт и доставу течних горива другим пловилима;
- 9) Танкер је брод регистрован за превоз терета у течном стању;
- 10) Плутајућа станица је плутајући објекат на коме је постављена снабдевачка јединица, повезан крутом везом са копном на којој су постављени припадајући резервоари, укључујући цевовод са опремом, уређајима и инсталацијама, транспортном јединицом и мерилом и који чине технолошку целину;
- 11) Понтонска станица је плутајући објекат на коме су инсталирани одговарајући уређаји, опрема и инсталације за снабдевање бродова и техничких пловних објеката течним горивом и постављени танкови из којих се пловила снабдевају течним горивом и који чине технолошку целину;
- 12) Плутајући објекат је пловило без сопственог погона које по правилу није предвиђено за премештање нити за обављање посебних радова на унутрашњим водама (понтон и сл.);
- 13) Станица за снабдевање са возила цистерне је станица где се пуњење танкова за течно гориво пловила врши на плутајућем објекту директно из возила цистерне са копна;
- 14) Возило цистерна је возило са једним или више трајно причвршћених цистерни за транспорт течног горива које испуњава метролошке захтеве прописане за ауто-цистерне, односно вагон-цистерне. Састоји се – осим самог возила или возног постоља – од једног или више тела цистерни, њихових делова опреме и делова за спајање са возилом, или возним постољем;

- 15) Течна горива су горива која користе пловила у складу са прописима о техничким и другим захтевима које морају да испуњавају течна горива;
- 16) Снабдевачка јединица је уређај који се састоји од прикључка са славином за истакање течних горива са цревом за истакање и направом за њихово учвршћење и одговарајућег уређаја за пуштање у погон и управљање системом за истакање;
- 17) Транспортна јединица је склоп који се састоји од пумпе, погонског мотора, додатних уређаја и цеговода и снабдева течним горивом једну или више снабдевачких јединица и мерила;
- 18) Мерни систем мери испоручену количину течног горива и може бити непосредно снабдевен јединицама за израчунавање и приказивање вредности измерене количине вредности и за преношење вредности измерене количине на даљину;
- 19) Уређај за точење је мерни систем за допуну/пуњење горивом пловила течним горивом који садржи снабдевачку и транспортну јединицу, мерило и друге елементе, опрему и инсталације који се налазе у једном кућишту и служе за снабдевање пловила течним горивом;
- 20) Подручје деловања снабдевачке јединице је простор који се формира покретањем прикључка са славином за истакање у свим правцима око тачке за који је фиксиран други крај потпуно размотаног црева;
- 21) Опрема резервоара је сва она опрема која је непосредно уграђена у резервоар и на резервоар и која са резервоаром чини функционалну целину;
- 22) Уређај за осигурање од препуњавања резервоара/танка је уређај који осигурава несметан проток течног горива до нивоа који одговара 95% запремине резервоара/танка и потпуно затвара доток горива код нивоа који одговара 98% запремине резервоара/танка;
- 23) Уређај за контролу цурења резервоара/танкова је уређај помоћу кога се поуздано може утврдити да је дошло до цурења из резервоара/танка или у резервоар/танк и који показује акцидентну ситуацију;
- 24) Системи поврата пара су затворени системи који омогућавају поврат пара у резервоар или неку другу одговарајућу посуду на станици при снабдевању пловила течним горивом, односно поврат пара у резервоар возила цистерне или пловила при пуњењу течним горивом резервоара на станици;
- 25) Уређај за уземљење је уређај фиксно повезан на заједничко уземљење станице, који омогућава пражњење статичког електрицитета за време пуњења резервоара на станици и резервоара пловила течним горивом и осигурава изједначен електрични потенцијал за све време претакања течног горива и испуњава захтеве у погледу зона опасности;
- 26) Манипулативне површине су површине на којима се налазе мерила, снабдевачке и транспортне јединице и резервоари и на којој раде или се задржавају запослени приликом манипулације и пуњења резервоара на станици, као и танкова пловила течним горивом, обезбеђене одговарајућом цеговодом зауљених вода;
- 27) Пречистач зауљених вода је систем за пречишћавање зауљених вода које настају на манипулативној површини у случају разливања течног горива, уља и осталих нафтних деривата и у коме се одвајају уља, течна горива и остали нафтни деривати од воде;
- 28) Саобраћајне површине станице су копнене и водне површине станице предвиђене за кретање и заустављање пловила и возила цистерни;
- 29) Зона опасности од експлозије је угрожени простор на станици или око ње, делу станице или простора где се налазе запаљиве течности и паре, у којем постоји вероватноћа да се појави експлозивна концентрација запаљивих и горивих гасова, пара, запаљивих и горивих течности или прашина;
- 30) Складишни резервоар је резервоар или танк за течна горива који припада станици и у њему се складишти течна горива за снабдевање пловила;
- 31) Танк је простор за смештај течног горива на пловилима изграђен у складу са прописима о градњи пловила који испуњава метролошке захтеве прописане за резервоаре.

II. СТАНИЦЕ ЗА СНАБДЕВАЊЕ ПЛОВИЛА ТЕЧНИМ ГОРИВОМ

Члан 3.

Станица за снабдевање пловила течним горивом може бити искључиво на одобреној локацији која испуњава захтеве прописа о безбедности од пожара и експлозија, као и прописа о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима.

Члан 4.

У погледу безбедности од пожара и експлозија станица обухвата следеће елементе, а који су и делове лучке инфраструктуре и супраструктуре:

- 1) подручје деловања снабдевачке јединице за истакање односно прикључка са славином за истакање истакање укључујући целокупан простор дохвата;
- 2) уређаји за пуњење складишних резервоара и испоруку течног горива;

- 3) понтон са припадајућом опремом и везом са копном;
- 4) инсталације за одвођење статичког електрицитета;
- 5) уређаји, инсталације и системи за заштиту од пожара;
- 6) простор и објекте на којима су смештени мерило и транспортна јединица;
- 7) резервоаре/танкове за складиштење течног горива са припадајућом опремом;
- 8) подручје деловања евентуалних посебних сервисних уређаја и/или резервоара за коришћено уље;
- 9) саобраћајне површине за возила цистерне и пловила која снабдевају станицу течним горивом;
- 10) објекат на копну за смештај запослених и помоћне просторије надстрешнице;
- 11) просторију за смештај уређаја и инсталација система за заштиту од пожара;
- 12) саобраћајну и рекламну електричну сигнализацију;
- 13) расвету станице.

Зоне опасности од експлозије

Члан 5.

Зоне опасности од експлозије су истоветне зонама опасности од избијања пожара прописаним у Правилнику о изградњи постројења за запаљиве течности и о ускладиштавању и претакању запаљивих течности („Службени лист СФРЈ”, бр. 20/71 и 23/71), и то:

- Зона опасности 0 је истоветна зони опасности од избијања пожара I;
- Зона опасности 1 је истоветна зони опасности од избијања пожара II;
- Зона опасности 2 је истоветна зони опасности од избијања пожара III.

Ако је на станици уграђен систем за поврат пара онда се зоне опасности од експлозије могу одредити на основу одговарајућег српског стандарда којим се описује методологија за одређивање зона опасности од експлозије.

Члан 6.

У погледу безбедности од пожара и експлозија, површине станице на којима се обавља претакање течног горива из возила цистерни у резервоаре станице морају бити обезбеђени уљном канализацијом која мора бити спроведена цевоводом до сепаратора или резервоара за зауљену воду.

У погледу безбедности од пожара и експлозија станице морају имати одговарајућу плутајућу заштиту за прикупљање и спречавање ширења изливеног течног горива на површини водотока које мора бити спроведено цевоводом до сепаратора или резервоара за зауљену воду.

У случају уклањања отпадне воде преко резервоара за зауљену воду мора се обезбедити одговарајући прикључак и манипулативни простор за возило цистерне за одношење ових вода на сепарацију.

III. ВРСТЕ СТАНИЦА ЗА СНАБДЕВАЊЕ ПЛОВИЛА ТЕЧНИМ ГОРИВОМ

Стациониране станице

Члан 7.

У погледу безбедности од пожара и експлозија стациониране станице (слике бр. 1А, 1Б и 1В дате у прилогу ове уредбе) треба да имају следећу опрему, уређаје, инсталације и површине, а који су и делови лучке инфраструктуре и супраструктуре:

- складишне резервоаре на копну (надземне, подземне, полуукопане);
- транспортну јединицу на копну;
- снабдевачку јединицу на копну;
- мерило на копну;
- уређај или инсталацију за уземљење и одвођење статичког електрицитета;
- пречистач зауљених вода;
- саобраћајне површине;
- понтон;

- за заштиту од пожара;
- плутајуће баријере, опрему и средства за прихват и сакупљање просутог течног горива на води.

Плутајуће станице

Члан 8.

У погледу безбедности од пожара и експлозија плутајуће станице (слике бр. 2А, 2Б и 2В дате у прилогу ове уредбе) треба да имају следећу опрему, уређаје, инсталације и површине, а који су и делове лучке инфраструктуре и супраструктуре:

- складишне резервоаре на копну (надземне, подземне, полуукопане);
- транспортну јединицу на понтону или копну;
- понтон;
- мерило на понтону или копну;
- снабдевачку јединицу на понтону;
- уређај за уземљење;
- за заштиту од пожара;
- пречистач зауљених вода;
- саобраћајне површине;
- плутајуће баријере, опрему и средства за прихват и сакупљање просутог течног горива на води.

Снабдевачка јединица на понтону мора бити везана са копном помоћу чврсте везе преко цевног или пешачког моста са фиксним цевоводом и користи се уместо снабдевачке јединице постројења на копну.

Део станице који се налази на копну мора имати изграђену саобраћајницу за приступ возила цистерне и фиксни прикључак за пуњење складишних резервоара. Веза између складишних резервоара станице транспортне јединице која води течно гориво до понтона и снабдевачке јединице мора се остварити фиксним цевоводом.

Понтон мора бити изграђен у складу са прописима којима се уређује унутрашња пловидба.

Палуба понтона мора бити опремљена системом за прихват исцурелог течног горива у виду заптивне прихватне каде.

Минимална запремина таквих када мора бити 500 l, а резервоар за зауљене воде мора бити минималне запремине од 1000 l.

Понтонске станице

Члан 9.

У погледу безбедности од пожара и експлозија понтонске станице (слике бр. 3А, 3Б и 3В дате у прилогу ове уредбе) треба да имају следећу опрему, уређаје, инсталације и површине, а који су и делове лучке инфраструктуре и супраструктуре:

- танкове течног горива у оквиру понтона;
- транспортну јединицу на понтону;
- понтон;
- снабдевачку јединицу на понтону;
- мерило на понтону;
- одговарајући стабилни цевовод за пуњење танкова течног горива из танкера или из возила цистерне са копна;
- уређај за уземљење;
- за заштиту од пожара;
- пречистач зауљених вода;
- саобраћајне површине;
- плутајуће баријере, опрему и средства за прихват и сакупљање просутог течног горива на води.

Танкови течног горива на понтону морају бити везани помоћу чврсте везе преко цевног или пешачког моста са постројењем на копну са кога се пуне.

Део станице који се налази на копну мора имати изграђену саобраћајницу за приступ возила цистерне и фиксни прикључак за пуњење складишних резервоара. Веза између складишних резервоара станице транспортне јединице која води течно гориво до понтона и снабдевачке јединице мора се остварити фиксним цевоводом.

Између танкова течног горива, и спољне оплате понтона мора постојати заштитни међупростор који се може контролисати, ширине не мање од 0,6 m.

Танкови течног горива у понтонским станицама морају да буду опремљени уређајима за спречавање препуњавања, који прекидају пуњење и активирају оптички и акустични аларм.

Понтон мора бити изграђен у складу са прописима којима се уређује унутрашња пловидба.

Палуба понтона мора бити опремљена системом за прихват исцурелог течног горива у виду заптивне прихватне каде. Минимална запремина таквих када мора бити једнака запремини танка течног горива, а резервоар за зауљене воде мора бити минималне запремине од 500 l.

Брод за снабдевање течним горивом

Члан 10.

У погледу безбедности од пожара и експлозија брод за снабдевање течним горивом (слика бр. 4 у прилогу ове уредбе) треба да има следећу опрему, уређаје, инсталације и површине:

- прикључак за транспортну јединицу;
- прихватну каду на палуби и резервоар за зауљене воде;
- снабдевачку јединицу;
- за заштиту од пожара;
- плутајуће баријере за прихват и сакупљање просутог течног горива на води;
- прикључак за пуњење танкова течног горива.

Снабдевање пловила течним горивом обавља се искључиво у мирујућем положају брода за снабдевање течним горивом и пловила које се пуни течним горивом. Оба објекта морају да буду усидрена. Сидрење се врши ван пловног пута.

Брод за снабдевање течним горивом и пвило чији се танкови пуне течним горивом за време пуњења морају да буду безбедно повезани помоћу флексибилне везе (цевовода).

У току снабдевања пловила течним горивом унутрашњи простор између брода за снабдевање течним горивом и пловила мора да буде обезбеђен пливајућом баријером у случају цурења течног горива.

Између танкова течног горива и спољне оплате брода за снабдевање течним горивом мора да постоји заштитни међупростор који се може контролисати, ширине не мање од 0,6 m.

Танкови течног горива у броду за снабдевање течним горивом могу се пунити течним горивом само на станицама које су опремљене уређајима за спречавање препуњавања, који прекидају пуњење танкова и активирају оптички и акустични аларм. Палуба брода за снабдевање течним горивом мора бити опремљена системом за прихват исцурелог течног горива у виду заптивне прихватне каде. Минимална запремина таквих када мора бити 500 l, а резервоар за зауљене воде мора бити минималне запремине од 1000 l. Танкови течног горива брода за снабдевање течним горивом морају се налазити у потпалубљу и тај простор мора бити предвиђен тако да може прихватити садржај танкова у случају цурења.

Брод за снабдевање течним горивом мора да поседује важећи сертификат о одобрењу за брод за транспорт одређеног опасног терета, а у складу са Законом о транспорту опасног терета („Службени гласник РС”, број 88/10).

Станица за снабдевање са возила цистерне

Члан 11.

У погледу безбедности од пожара и експлозија станица за снабдевање са возила цистерне (слика бр. 5 дата у прилогу ове уредбе) треба да има следећу опрему, уређаје, инсталације и површине, а који су и делове лучке инфраструктуре и супраструктуре:

- возило цистерну на копну;
- транспортну јединицу на понтону или копну;
- понтон;
- мерило на понтону или копну;
- снабдевачку јединицу на понтону;
- уређај за уземљење;
- за заштиту од пожара;
- пречистач зауљених вода;
- саобраћајне површине;

- плутајуће баријере, опрему и средства за прихват и сакупљање просутог течног горива на води.

Снабдевање пловила течним горивом са возила цистерне дозвољено је само за течна горива са тачком паљења већом од 55°C.

На станици за снабдевање пловила течним горивом из возила цистерни мора постојати систем за заштиту од пожара који се захтева за претакалишта сагласно одредбама Правилника о изградњи постројења за запаљиве течности и о ускладиштавању и претакању запаљивих течности.

Понтон мора бити везан са копном помоћу чврсте везе преко цевог или пешачког моста са фиксним цевоводом за прикључење возила цистерне.

Део станице који се налази на копну мора имати изграђену саобраћајницу за приступ возила цистерне и фиксни прикључак за пуњење танкова течног горива на пловилима. Веза између возила цистерне и снабдевачке јединице мора се остварити фиксним цевоводом.

Понтон мора бити изграђен у складу са прописима којима се уређује унутрашња пловидба.

Палуба понтона мора бити опремљена системом за прихват исцурелог течног горива у виду заптивне прихватне каде. Минимална запремина таквих када мора бити 500 l, а резервоар за зауљене воде мора бити минималне запремине од 1000 l.

На месту постављања возила цистерне мора бити уређена површина са приступном саобраћајницом, заштитним базеном и дренажним системом који може да прихвати целокупан садржај резервоара возила цистерне намењен снабдевању пловила течним горивом.

За снабдевање пловила течним горивом могу се користити само једноделна црева (црева без међуспојница), са обостраним системом за одвајање у случају хитности.

Снабдевање пловила течним горивом из возила цистерни дозвољено је само ако возило цистерна има и користи следеће уређаје:

- уређај за претходно подешавање количине, са аутоматским искључивањем;
- уређај за континуално подешавање пумпе за течно гориво за регулисање запреминског протока;
- тастер за хитно заустављање – искључење у случају хитности (ANA),
- прикључке (евентуално адаптер) са сувом спојницом;
- средства за осигурање од самопокретања (на пример, клинови за подметање испод точкова);
- радио станицу за везу или мобилни телефон;
- систем за заштиту од пожара који се захтева за претакалишта према Правилнику о изградњи постројења за запаљиве течности и о ускладиштавању и претакању запаљивих течности.

IV. УСЛОВИ У ПОГЛЕДУ БЕЗБЕДНОСТИ ОД ПОЖАРА И ЕКСПЛОЗИЈА ЗА ОПРЕМУ И УРЕЂАЈЕ НА СТАНИЦАМА

Уређај за точење горива

Члан 12.

У погледу захтева за локацију из члана 3. ове уредбе, зона опасности од експлозије, изградње, опреме, заштите од пожара и експлозија на уређајима за точење се примењују одговарајуће одредбе Правилника о изградњи постројења за запаљиве течности и о ускладиштавању и претакању запаљивих течности, које се односе на претакалиште.

Члан 13.

Уређај за точење мора имати вентил за аутоматско затварање у свим положајима славине за истакање када је она ван употребе.

Славина за истакање као део мерног система мора бити изведена тако да буде спречено препуњавање танка течног горива пловила и да је онемогућено његово испадање при аутоматском затварању приликом пуњења.

Члан 14.

Уређај за точење течног горива могу се поставити на копну (код стационарираних станица), на понтон (код плутајућих и понтонских станица) или на танкер (код пловећих станица).

Сматра се да су уређаји за точење горива на води ако:

- су постављени изнад воде, на шиповима уз помоћ одговарајуће конструкције, односно делу таквог објекта;
- су постављени на понтону или сличном објекту;

– су са више од једне стране окружени водом.

Уређај за точење горива морају имати антикорозивну заштиту и бити уземљени.

Код уређаја за точење горива који је уграђен изнад воде, треба додатно предвидети арматуру за затварање (вентил), која преко спреге са сигурносним уређајем аутоматски искључује даљи доток течног горива.

Електричне инсталације и уређаји

Члан 15.

За потребе снабдевања течним горивом пловила на Станици се смеју користити само снабдевачке и транспортне јединице, мерила, уређај за точење горива, системи за повраћај пара и други електрични уређаји и инсталације изведени за безбедно функционисање у простору зона опасности од експлозија и за које постоје исправе о усаглашености које се односе на противексплозивну заштиту у складу са прописом који регулише ову материју.

Електричне инсталације на Станици морају имати заштиту од преоптерећења, кратког споја, индиректног додира напона, атмосферског пражњења, статичког електрицитета и других утицаја околине, а морају одговарати прописаним захтевима за зону опасности у коју су уграђени.

Електричне инсталације и уређаји на Станици уграђени у зоне опасности морају бити пројектовани и изведени према прописима који регулишу ову област.

У случају хитности електричне инсталације морају имати могућност искључења с једног места, до којег је могућ несметани приступ у свако доба.

Транспортне јединице

Члан 16.

У погледу захтева за локацију из члана 3. ове уредбе, зона опасности од експлозије, изградње, опреме, безбедности од пожара и експлозија на транспортну јединицу се примењују одговарајуће одредбе Правилника о изградњи постројења за запаљиве течности и о ускладиштавању и претакању запаљивих течности, које се односе на претакалиште.

У случају хитности транспортне јединице морају имати могућност искључења с једног места, до којег је могућ несметани приступ у свако доба.

Уређај за искључење транспортних јединица у случају хитности мора бити видно означен и његовим активирањем мора се отклонити настала опасност без стварања нових опасности.

Транспортна јединица може се поставити у оквиру:

- стационарних станица на копну;
- пловећих станица на танкеру;
- плутајућих станица на копну или понтону;
- понтонских станица на понтону.

Снабдевачка јединица

Члан 17.

У погледу захтева за локацију из члана 3. ове уредбе, зона опасности од експлозије, изградње, опреме, безбедности од пожара и експлозија на снабдевачку јединицу се примењују одговарајуће одредбе Правилника о изградњи постројења за запаљиве течности и о ускладиштавању и претакању запаљивих течности, које се односе на претакалиште.

Снабдевачка јединица може бити постављена на копну (у оквиру стационираних станица), на понтон (у оквиру плутајућих и понтонских станица) или на танкер (у оквиру пловећих станица).

Подручје деловања снабдевачке јединице мора бити удаљено најмање 2 m од врата или других отвора на објекту станице.

У подручју деловања снабдевачке јединице забрањена је употреба славине за истакање за пуњење посуда и сличне амбалаже течним горивом.

Снабдевачке јединице морају се постављати на отвореном простору и не смеју се поставити испод нивоа тла или палубе.

Члан 18.

Снабдевачке јединице морају се поставити или осигурати тако да се не може угрозити њихова стабилност при коришћењу, као и оштећење при нормалном кретању пловила.

Снабдевачке јединице постављају се на издигнутом постољу које са свих страна прелази обим уређаја или на узвишеном делу понтона који је ограничен заштитним кадом.

Члан 19.

Унутар подручја деловања снабдевачке јединице мора се извести чврста и непропусна подлога, тако да се разливано течно гориво може видети и уклонити.

Подлога на понтону, палуби понтонске или пловеће станице, може бити од одговарајућег нерђајућег материјала, односно од металних легура и/или на течно гориво отпорних пластичних маса, односно изведена комбиновано, који спречавају клизање у случају када се течно гориво пролије. Спојеве као и сама подлога морају бити непропусни, заптивени одговарајућим силиконским лепилима, односно заварени и не смеју сакупљати статички електрицитет.

Члан 20.

Унутар подручја деловања снабдевачке јединице, отвори канала и заштитних цеви за цевоводе и електричне каблове као и сви остали отвори морају се заштитити од продора течних горива и пара на један од погодних начина.

Заштита из става 1. овог члана може се постићи заптивањем еластичним заптивкама или другим средствима, односно заливањем одговарајућим средством које након тога поуздано заптива, а отпорна су на деловање нафтних деривата или попуњавањем песком.

Члан 21.

Заштитна кућишта снабдевачких јединица морају издржати очекивана оптерећења и морају бити отпорна на оксидацију и незапаљива.

Захтеви из става 1. овог члана испуњени су за снабдевачке јединице за течно гориво ако су:

- обложени челичним лимом дебљине зидова најмање 1 mm или лимом од одговарајућег легираног челика дебљине зидова најмање 0,5 mm;
- окна за гледање чија је површина већа од $0,12 \text{ m}^2$, а осветљења су с унутрашње стране изведена од грађевинског стакла дебљине најмање 4,5 mm;
- окна за гледање чија је површина до $0,12 \text{ m}^2$, без унутрашње расвете изведена од сигурносног стакла дебљине најмање 4 mm;
- у доњем подручју кућишта смештени отвори за вентилацију чија површина износи барем 2% подне површине снабдевачке јединице, али не мање од 60 cm^2 ;
- ако су лимови за облагање тако причвршћени да се могу отпустити и демонтирати само уз примену кључева или алата.

Захтеви из става 1. овог члана за заштитна кућишта аутомата за истакање су испуњени ако су:

- обложени лимови од челика чија дебљина зидова износи најмање 1,25 mm или одговарајућег легираног челика најмање 1 mm, а изузетно површина која није ојачана деловима оквира или оквирном конструкцијом (нпр. горњи бочни зид) и не прелази површину од $0,25 \text{ m}^2$ може бити од одговарајућег легираног челика дебљине најмање 0,7 mm;
- окна за гледање изведена из сигурносног стакла дебљине од најмање 4,5 mm;
- отвори за вентилацију смештени у доњем подручју кућишта чија површина барем 2% подне површине аутомата, али не мањи од 60 cm^2 ;
- ако су заштитни лимови причвршћени, тако да се могу отпустити и демонтирати само уз употребу алата.

Кућишта снабдевачких јединица морају се повезати на уземљивач, а синтетички материјали који су саставни део кућишта снабдевачке јединице и уређаја за точење горива морају бити електропроводљиви и не смеју омогућавати стварање статичког електрицитета о чему мора постојати декларација произвођача и морају издржати очекивана оптерећења и утицај околине односно морају бити отпорни на оксидацију и незапаљиви сагласно прописима или доброј инжењерској пракси.

Члан 22.

Снабдевачке јединице ради заштите од препуњавања танкова за течно гориво на пловилима морају имати уређај та аутоматско искључење (у даљем тексту: аутоматски уређај снабдевачке јединице) пре него што се танк у потпуности напуни.

Аутоматски уређај снабдевачке јединице морају имати доказ о одржавању у складу са стандардима SRPS EN 60079-14, SRPS EN 60079-17 и SRPS EN 60079-19.

Црева за утакање течних горива која су саставни део снабдевачке јединице морају бити савитљива, трајно отпорна на савијање, хемијски отпорна на нафтне деривате и испитана на потезно оптерећење (кидање) и на електропроводљивост, при чему електрични отпор не сме бити већи од $10^6 \Omega$, као и на непропусност при притиску који је 1,5 пута већи од највећег могућег радног притиска о чему мора постојати декларација произвођача и морају имати уграђене нити за спровођење статичког електрицитета.

Подземни и надземни цевоводи

Члан 23.

У погледу захтева које треба да задовоље цевоводи примењују се одговарајуће одредбе Правилника о изградњи постројења за запаљиве течности и о ускладиштавању и претакању запаљивих течности, које се односе на цевоводе као и одредбе ове уредбе.

Подземни и надземни цевоводи морају бити димензионисани према радним захтевима, израђени од одговарајућих материјала отпорних на корозију односно антикорозивно заштићени и испитани на непропусност при притиску који је 1,5 пута већи од највећег могућег радног притиска о чему мора постојати исправа акредитованог тела за оцењивање усаглашености.

Код надземних цевовода између транспортне јединице и вентила испред снабдевачке јединице, као и код надземних цевовода изнад површина намењених за кретање особа не смеју постојати спојеви који се могу раставити без употребе алата.

Канали или заштитне цеви у којима се полажу цевоводи морају бити запуњени песком.

Складишни резервоари на станицама

Члан 24.

За складиштење течног горива на просторима станица резервоари у погледу захтева за постављање (локација), зона опасности од експлозије, конструкције, изградње, опреме, заштитних базена и дренажних система, безбедности од пожара и експлозија морају испуњавати одговарајуће одредбе Правилника о изградњи постројења за запаљиве течности и о ускладиштавању и претакању запаљивих течности, које се односе на резервоаре у складу са српским стандардима за ову врсту резервоара или према одредбама Европског споразума о међународном транспорту опасног терета на унутрашњим пловним путевима (ADN) – део 9 – Прописи за градњу бродова, којима је постигнут најмање исти ниво квалитета.

Ако су резервоари из става 1. овог члана подземни, морају имати дупле зидове са контролом цурења, а ако су надземни или полуукопани, морају бити постављени у одговарајућем прихватном бетонском базену. Резервоари и цевоводи морају бити израђени од одговарајућег материјала који је дозвољен за тачно одређена течна горива.

Члан 25.

За складиштење се могу употребити и резервоари са равним дном од одговарајућег челика у складу са српским стандардима за ову врсту резервоара или по другим одговарајућим стандардима ако се постиже захтевани циљ, уколико је њихово дно изведено са дуплим зидом и контролом цурења, и ако су постављени надземно у прихватном базену – танквани.

Члан 26.

Пуњење резервоара на станицама дозвољено је само из танкера, кола цистерни, возила цистерни и других већих складишних резервоара под условом да су опремљени аутоматским сигурносним уређајима који се аутоматски активирају ради отклањања настале опасности.

Члан 27.

Пуњење складишних резервоара станица може се вршити само на местима која имају стабилну опрему, уређаје и инсталације за претакање у складу са Правилником о изградњи постројења за запаљиве течности и о ускладиштавању и претакању запаљивих течности.

Члан 28.

За резервоаре, опрему, уређаје и инсталације постављене и испитане према Правилнику о изградњи постројења за запаљиве течности и о ускладиштавању и претакању запаљивих течности и одговарајућим српских стандардима или другим одговарајућим стандардима којима се постиже најмање исти ниво квалитета и морају постојати одговарајуће исправе и документа у складу са посебним прописима.

Члан 29.

Течна горива на станици могу се складиштити у:

- 1) подземним резервоарима којима је горња ивица укопана најмање 0,8 m испод нивоа тла;
- 2) полуукопаним резервоарима чији темељи могу бити испод или изнад нивоа земље, а резервоари су обложени покривачем од земље дебљине од најмање 0,8 m са свих страна;
- 3) надземним резервоарима запремине веће од 500 m³ који се налазе заједно са опремом и снабдевачком јединицом на простору који није намењен за јавни промет (у индустријским деловима лука, комплексу за складиштење и производњу запаљивих течности и сл.);
- 4) танковима у склопу понтонске или пловеће станице чија запремина се одређује према одредбама Европског споразума о међународном транспорту опасног терета на унутрашњим пловним путевима (ADN) – део 9 – Прописи за градњу бродова, табела 9.3.3.11.1, а максимално до 380 m³.

Члан 30.

Растојања која одређују локацију резервоара морају бити у складу са Правилником о изградњи постројења за запаљиве течности и о ускладиштавању и претакању запаљивих течности и другим важећим српским прописима којима се одређују растојања приликом утврђивања локације.

Члан 31.

Уколико се делови подземних резервоара за течна горива налазе испод саобраћајне површине станице, тај део саобраћајне површине станице мора бити самоносив и не сме преносити статичко оптерећење на резервоар за предвиђену носивост коловозне конструкције.

Члан 32.

Одушни системи танкова за течна горива на понтонским и пловећим станицама морају имати одвод у слободни простор тако да запаљива и експлозивна испарења не могу проузроковати опасност за људе и имовину и морају испуњавати следеће захтеве:

1) излазни отвор одушног система мора бити смештен на отвореном простору и не сме бити на висини нижој од снабдевачке јединице и мора бити заштићен од уласка атмосферских падавина, као и опремљен уређајем за спречавање продора пламена;

2) излазни отвор одушног система у хоризонталној пројекцији мора бити удаљен од прозора и било којих других отвора на конструкцији најмање 2 m.

Одушни систем танкова за течна горива са системом за поврат пара на понтонским и пловећим станицама мора испуњавати одредбе Европског споразума о међународном транспорту опасног терета на унутрашњим пловним путевима (ADN) – део 9 – Прописи за градњу бродова.

Члан 33.

Одушни систем резервоара на станицама у погледу димензионисања мора испуњавати следеће захтеве:

1) код највећих капацитета пумпи за пуњење резервоара и највеће потрошње, узимајући у обзир температурне разлике, не сме настати недозвољени надпритисак односно подпритисак;

2) код резервоара с испитним надпритиском од 0,3 бара до 2 бара цеви одушног система морају имати пречник најмање 50 mm;

3) сигурносни вентили на копну морају испуњавати захтеве посебних прописа о опреми под притиском;

4) сигурносни вентили на понтонима и пловећим станицама морају бити испитани пре уградње о чему мора постојати извештај о испитивању, а функционалност се мора проверавати према упутству произвођача најмање једанпут годишње од стране акредитованог тела за оцењивање усаглашености, односно у складу са посебним прописима;

5) уређаји за спречавање продора пламена морају бити испитани пре уградње, о чему мора постојати исправа о усаглашености, а функционалност се мора проверавати према упутству произвођача најмање једанпут у две године од стране акредитованог тела за оцењивање усаглашености, односно у складу са посебним прописима.

Члан 34.

У погледу захтева за локацију из члана 3. ове уредбе, зона опасности од експлозије, конструкције, изградње, опреме, безбедности од пожара и експлозија, полуукопани резервоари у смислу ове уредбе третирају се као подземни резервоари из Правилника о изградњи постројења за запаљиве течности и о ускладиштавању и претакању запаљивих течности.

Понтон

Члан 35.

Када су танкови течног горива, снабдевачка и транспортна јединица, мерило и прикључак за пуњење танкова течног горива постављених на понтону и заједно сачињавају понтонску станицу, таква конструкција у погледу локације-места постављања мора испуњавати у погледу безбедности од пожара и експлозија услове дефинисане Правилником о изградњи постројења за запаљиве течности и о ускладиштавању и претакању запаљивих течности за објекте и уређаје за претакање.

У погледу зона опасности од експлозије, понтон из става 1. овог члана мора задовољити услове из Правилника о изградњи постројења за запаљиве течности и о ускладиштавању и претакању запаљивих течности, који се односе на подземне резервоаре и претакалиште.

Понтон мора бити изграђен у складу са прописима којима се уређује унутрашња пловидба.

Простор станице са возилом цистерном

Члан 36.

Када се снабдевање пловила течним горивом врши из возила цистерне, захтеви за локацију, зоне опасности и безбедности од пожара и експлозија утврђују се у складу са одредбама Правилника о изградњи постројења за запаљиве течности и о ускладиштавању и претакању запаљивих течности, које се односи на претакалишта.

V. УСЛОВИ У ПОГЛЕДУ БЕЗБЕДНОСТИ ОД ПОЖАРА
И ЕКСПЛОЗИЈА ТОКОМ ПУЊЕЊА ПЛОВИЛА
ТЕЧНИМ ГОРИВОМ

Члан 37.

За време пуњења танкова пловила течним горивом на станицама, веза између пловила и станице мора бити изведена тако да се не дозволи прекомерно оптерећење везе кроз коју пролази течно гориво између станице и пловила.

За везу између станице и пловила у циљу пуњења танкова пловила течним горивом, треба користити суву спојницу која се откида и затвара црево пре него што се оно изложи недозвољеним оптерећењима.

Веза станица – пловило треба да буде што је могуће краћа. Ако се течно гориво сипа на нагибу (денивелација пловила и станице), везу станица – пловило у зависности од захтева увек треба поставити преко пешачке стазе или преко моста за истакање. Слободно вешање изнад воде није дозвољено.

Члан 38.

Танк горива на пловилу може да се пуни само преко фиксног прикључка, који је опремљен фиксном спојницом на следеће начине:

1) Без давача граничне вредности сипање горива може да се врши само:

– ако је одговорни члан посаде пловила у писаној форми обавестио особље станице о капацитету танка који треба напунити;

– ако запремински проток не прелази 200 l/min;

– ако је снабдевачка јединица опремљена уређајем за претходно подешавање количине са аутоматским искључивањем.

2) Са давачем граничне вредности гориво се може сипати само ако давач граничне вредности функционише и ако је прикључен.

Члан 39.

Просторије станице за смештај запослених могу се загревати само топловодним радијаторима или системом климатизације.

Извор енергије за систем грејања на понтону мора бити смештен испод палубе у посебном простору или у одговарајућем простору на копну.

На понтону и пловећој станици није дозвољена употреба система грејања са отвореним пламеном.

Изузетно од става 1. овог члана, просторија у објекту за смештај запослених на копну може се у току радног времена, али под надзором запослених станице, загревати термоакумулационим пећима.

VI. ПОСЕБНЕ МЕРЕ БЕЗБЕДНОСТИ ПРИ ПУЊЕЊУ
ГОРИВОМ ПЛОВИЛА КОЈА ПРЕВОЗЕ ОПАСНЕ МАТЕРИЈЕ

Члан 40.

Пловило које пристаје на станицу ради пуњења течним горивом, а које превози и рукује опасним материјама мора имати важећи Сертификат о одобрењу у складу са одредбама Европског споразума о међународном транспорту опасног терета на унутрашњим пловним путевима (ADN) и Закона о транспорту опасног терета.

VII. ОПШТЕ МЕРЕ БЕЗБЕДНОСТИ ОД ПОЖАРА
И ЕКСПЛОЗИЈА

Члан 41.

На станици, за време пуњења течним горивом танкова пловила није дозвољено:

1) снабдевање горивом пловила којима је мотор у погону и којима су активни спољни извори топлоте;

2) точење горива у посуде;

- 3) присуство путника на пловилу;
- 4) ношење шибица, упаљача и других предмета који изазивају пламен или варничење и њихова употреба;
- 5) држање материје које су подложне самозапаљењу;
- 6) коришћење отвореног пламена у било којем облику;
- 7) приступ возила која приликом рада погонског уређаја могу избацити искре односно изазивати варничење, а немају хватач варница;
- 8) одлагање запаљивих материјала било које врсте;
- 9) употребљавати електричне уређаје који нису безбедно изведени – сертификовани;
- 10) чишћење копна у зони станице, чишћење других загађених површина на станици, употреба бензина или других лако запаљивих материјала за потребе чишћења;
- 11) манипулисање горивом на било који други начин;
- 12) употреба алата који варничи.

За време претакања горива из возила цистерне или танкера у складишне резервоаре станице, приступ на станицу ограничава се постављањем сигнализације и саобраћајних знакова и уочљивих и читљивих натписа о забрани приступа неовлашћеним лицима и пловилима.

Члан 42.

Станице за снабдевање пловила горивом морају имати уређаје за спречавање настанка пожара и експлозија, као и системе за дојаву и гашење пожара у складу са одредбама Правилника о изградњи постројења за запаљиве течности и о ускладиштавању и претакању запаљивих течности, и одредбама других прописа којима је регулисана ова материја и Европског споразума о међународном транспорту опасног терета на унутрашњим пловним путевима (ADN) – део 9 – Прописи за градњу бродова.

Члан 43.

У зонама опасности није дозвољено:

- 1) држање и употреба алата, уређаја и опреме који при употреби могу да стварају варнице;
- 2) пушење и коришћење отворене ватре у било ком облику;
- 3) држање оксидирајућих, реактивних или самозапаљивих материја;
- 4) одлагање запаљивих и других материја које нису у функцији обављања делатности станице;
- 5) коришћење машина које при раду свог погонског уређаја могу да створе варницу;
- 6) употреба електричних уређаја који немају противексплозивну заштиту;
- 7) употреба уређаја и опреме који нису прописно заштићени од статичког електрицитета.

Члан 44.

На свакој станици морају бити постављена најмање три ватрогасна апарата по 9 kg, као и један превозни ватрогасни апарат од најмање 50 kg средстава за гашење за класу пожара А, Б и Ц, распоређених на следећи начин:

- поред снабдевачке јединице апарат од најмање 50 kg;
- поред транспортне јединице апарат од 9 kg;
- поред мерила апарат од 9 kg;
- поред резервоара станице апарат од 9 kg.

Код претакања горива из возила цистерне у складишне резервоаре станице мора се поставити најмање један превозни ватрогасни апарат од најмање 50 kg средстава за гашење за класу пожара А, Б и Ц.

Члан 45.

Површине на које су се разлиле запаљиве течности морају се одмах очистити, а остаци чишћења одложити на сигурно место где у случају пожара не представљају опасност за ширење пожара. Остаци од чишћења имају својство опасног отпада и са њима се мора поступати у складу са прописима који регулишу ову област.

- На станици се морају налазити следећа средства и опрема за ефикасно уклањање разливених запаљивих течности:
- упијајућа средства за нафтне деривате;

- дисперзивно средство;
- ручни алат за чишћење.

Члан 46.

Пре и за време истакања горива из возила цистерне у резервоаре на станици мора се предузети следеће:

- 1) угасити мотор и осигурати возила цистерне или пловило од изненадног кретања;
- 2) припремити превозни ватрогасни апарат од најмање 50 kg средстава за гашење за класу пожара А, Б и Ц;
- 3) прикључити уређај за уземљење када је прекидач у нултом положају, након чега се прекидач укључује у радно стање;
- 4) проверити ниво горива у складишном резервоару станице, као и исправност прикључних спојева, цеви за претакање и других уређаја за претакање и са претакањем почети под сталним надзором посаде возила или пловила и оспособљеног запосленог лица са станице, кад се утврди да су сви отвори који могу утицати на разливање затворени и кад су предузете потребне мере за спречавање могућег препуњавања;
- 5) проверити исправност канализације и ценовода за сакупљање атмосферских и зауљених вода.

Станица може почети са пуњењем танкова пловила течним горивом тек након завршетка истакања горива из возила цистерне или пловила у складишне резервоаре.

Члан 47.

Противексплозивно заштићени уређаји и инсталације на станицама, као и други уређаји и инсталације на станици морају бити исправни.

На станицама мора постојати документација из које је видљиво да се одржавање и контрола исправности уређаја и инсталација из става 1. овог члана обавља на начин и у временским размацима одређеним прописом, односно упутством произвођача.

VIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 48.

Постојеће станице дужне су да ускладе свој рад са одредбама ове уредбе у року од годину дана од дана њеног ступања на снагу.

Члан 49.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, осим одредаба члана 9. став 4. и члана 42, које се примењују од 1. јануара 2019. године.

05 број 110-10944/2013-1

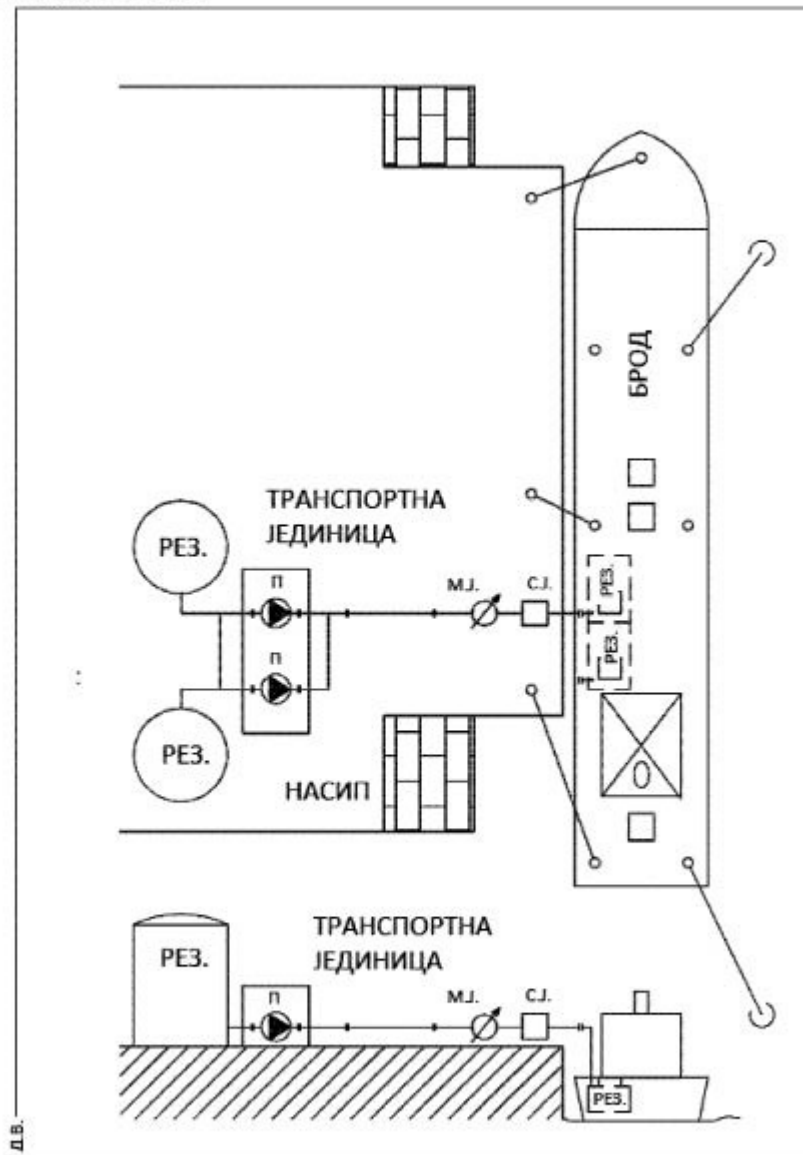
У Београду, 20. децембра 2013. године

Влада

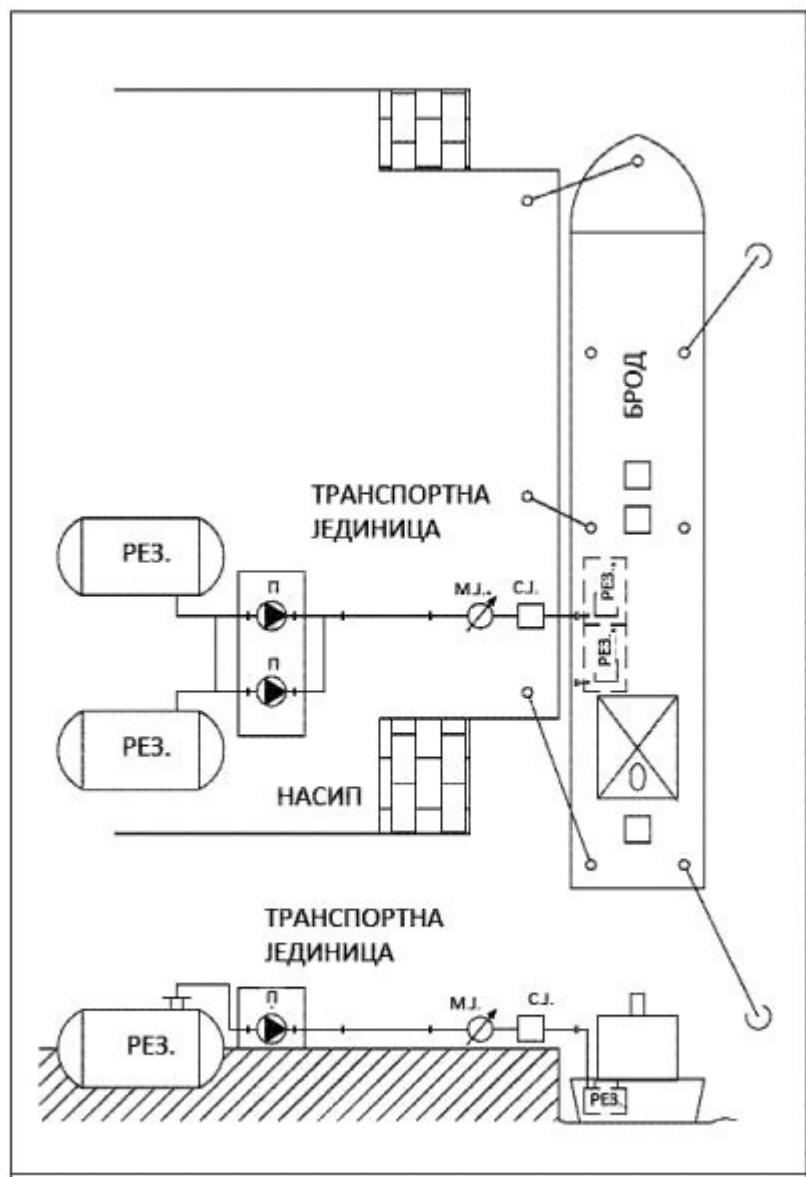
Председник,

Ивица Дачић, с.р.

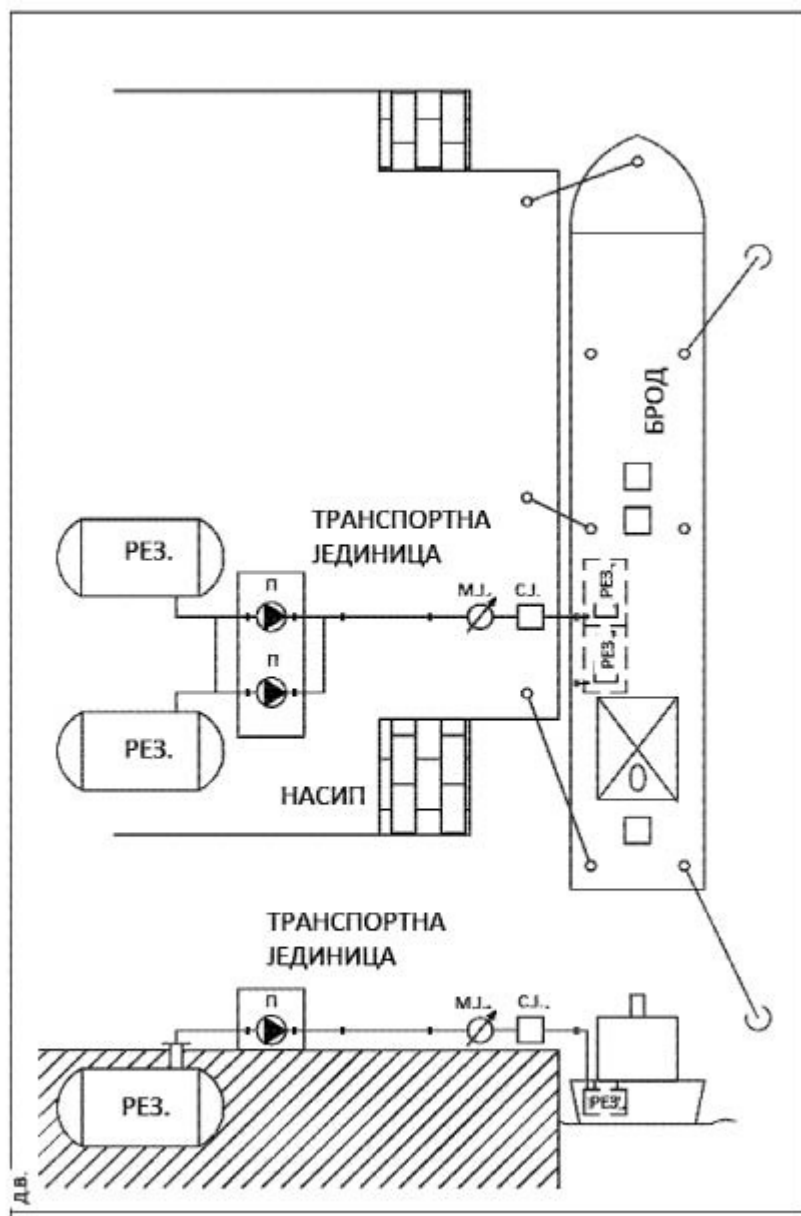
ПРИЛОЗИ - ШЕМЕ



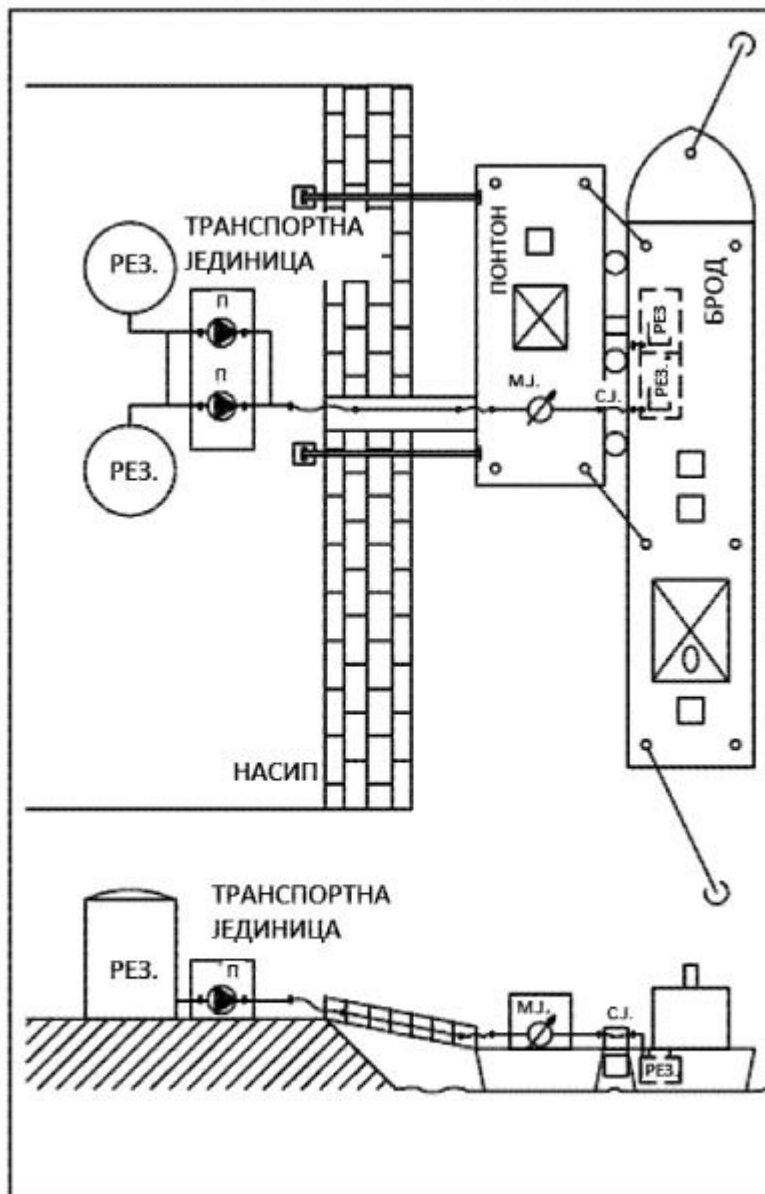
Слика бр. 1А (ПРИМЕР СТАЦИОНИРАНЕ СТАНИЦЕ СА НАДЗЕМНИМ РЕЗЕРВОАРИМА)



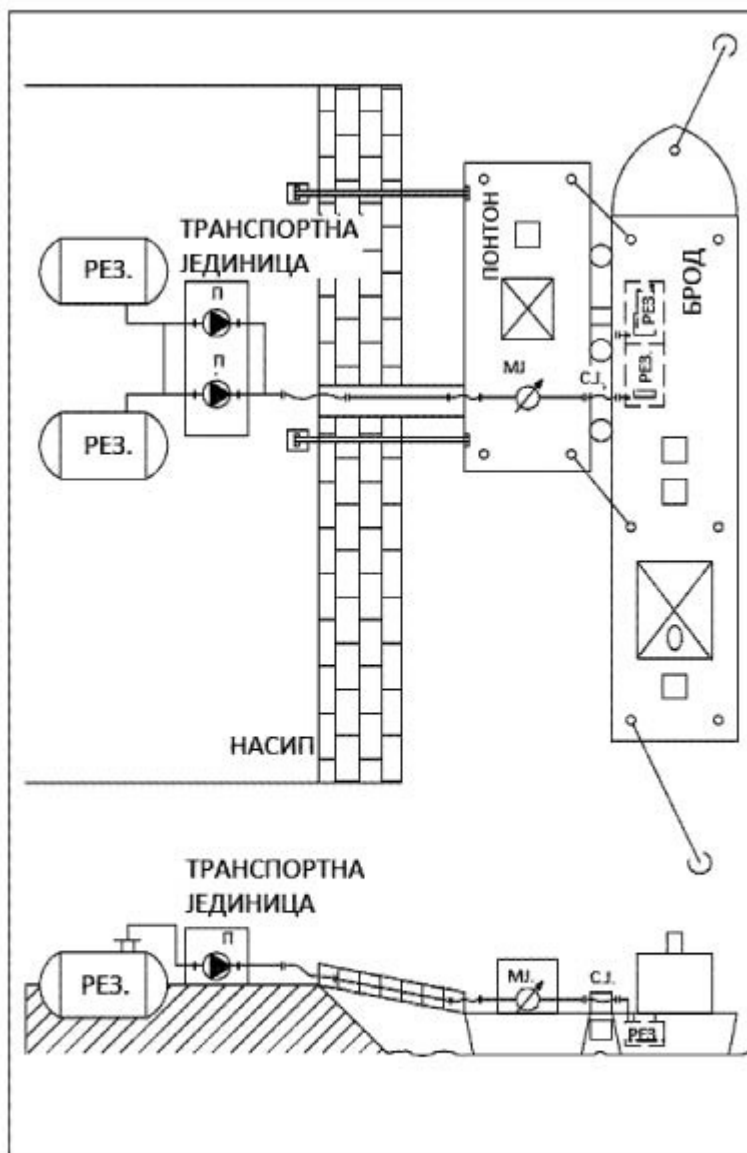
Слика бр. 1Б (ПРИМЕР СТАЦИОНИРАНЕ СТАНИЦЕ СА ПОЛУУКОПАНИМ РЕЗЕРВОАРИМА)



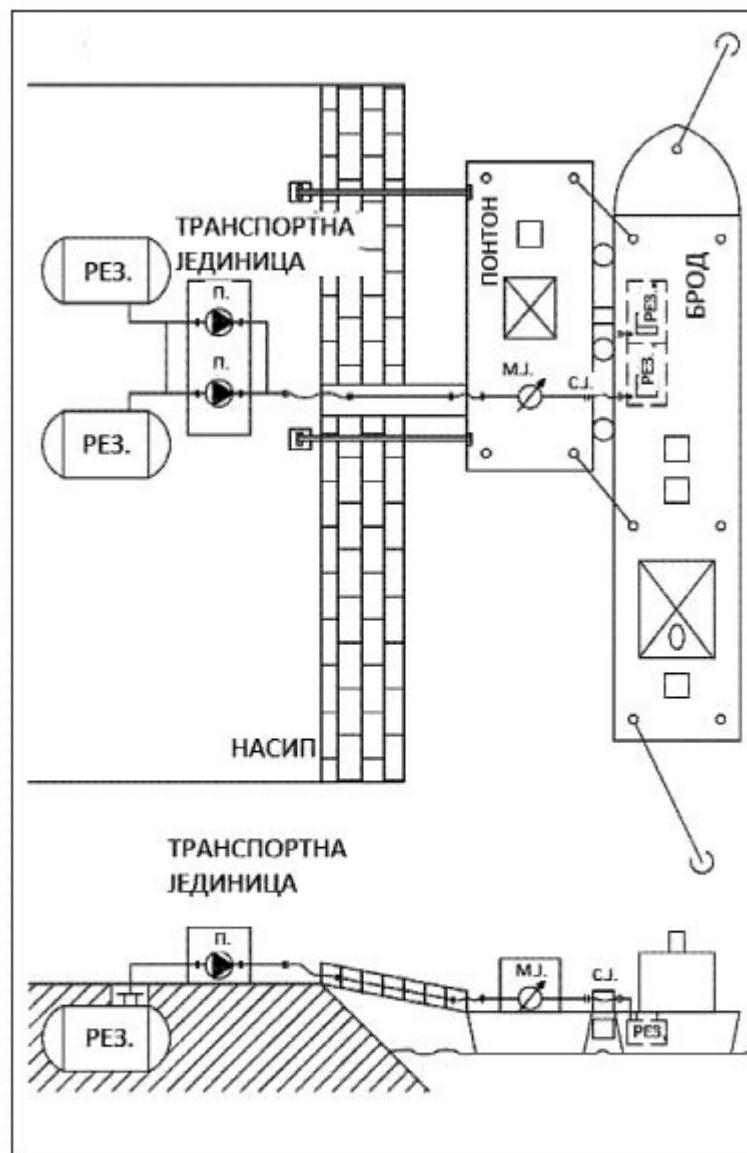
Слика бр. 1В (ПРИМЕР СТАЦИОНИРАНЕ СТАНИЦЕ СА УКОПАНИМ РЕЗЕРВОАРИМА)



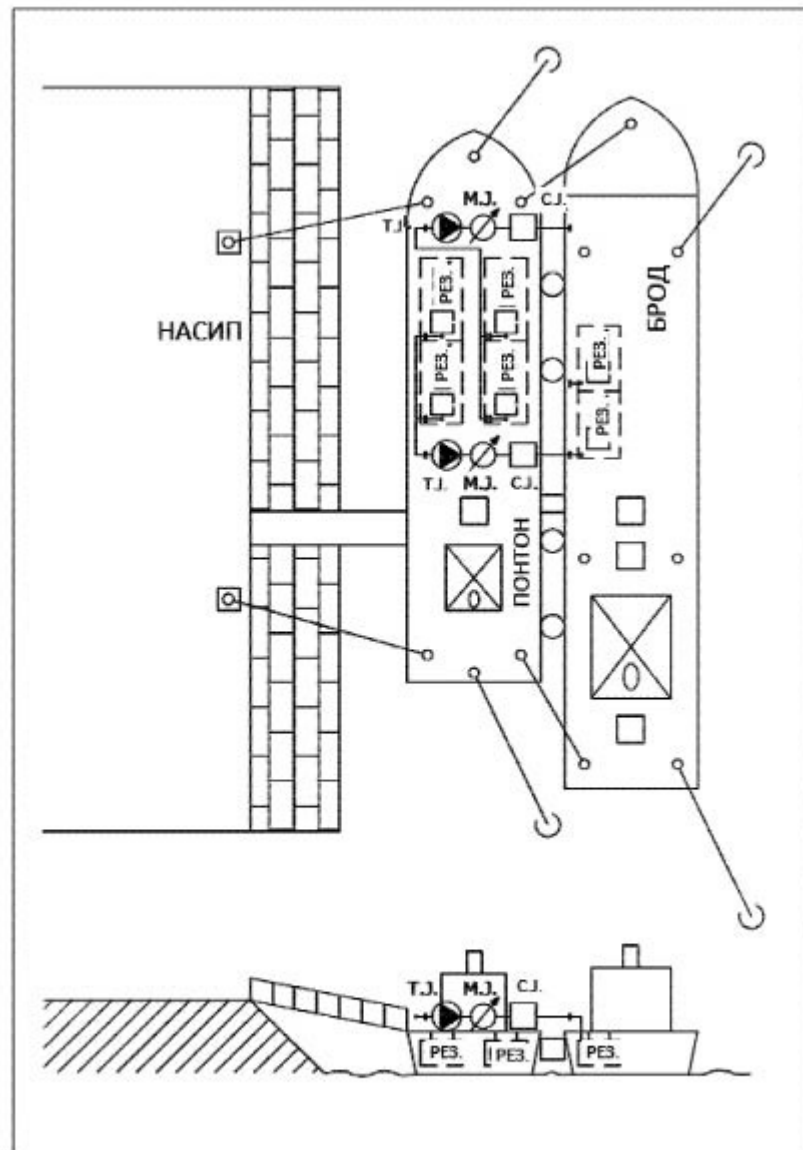
Слика бр. 2А (ПРИМЕР ПЛУТАЈУЋЕ СТАНИЦЕ СА НАДЗЕМНИМ РЕЗЕРВОАРИМА НА КОПНУ –транспортна јединица и мерило могу бити на понтону или копну а снабдевачка јединица на понтону)



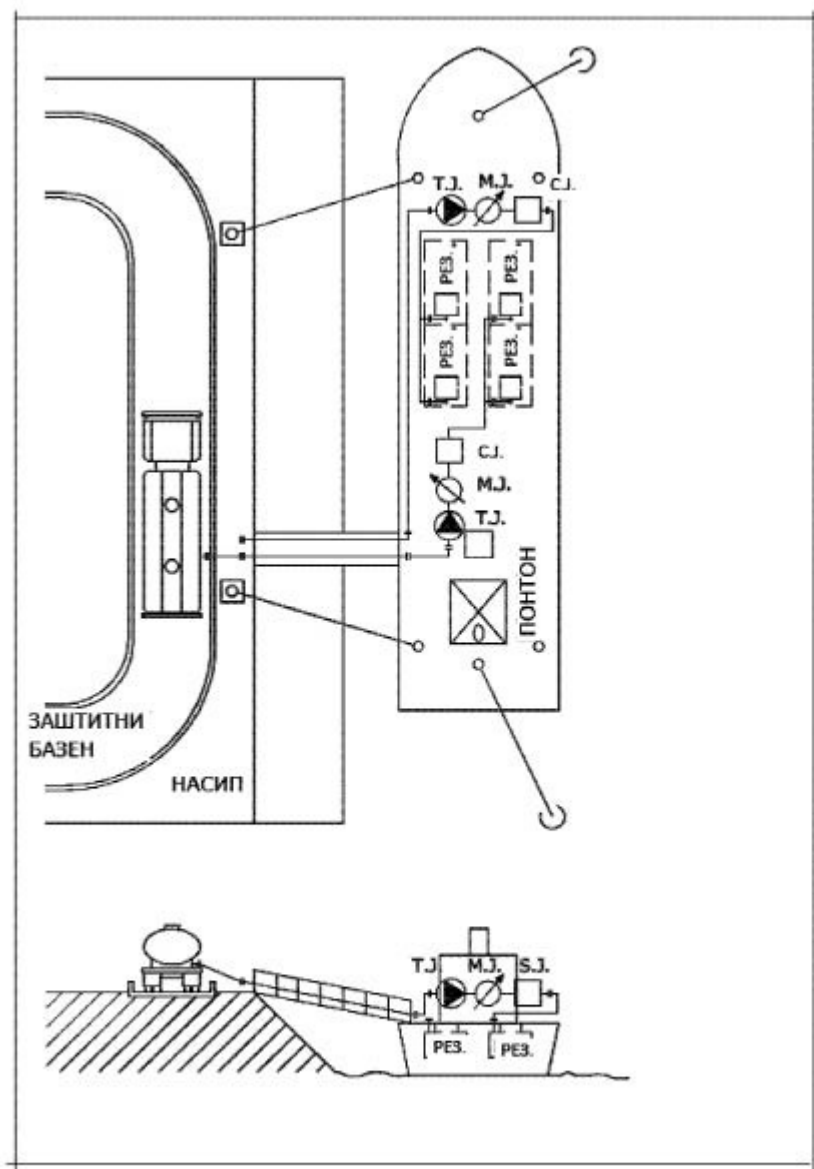
Слика бр. 2Б (ПРИМЕР ПЛУТАЈУЋЕ СТАНИЦЕ СА ПОЛУУКОПАНИМ РЕЗЕРВОАРИМА НА КОПНУ –транспортна јединица и мерило могу бити на понтону или копну а снабдевачка јединица на понтону)



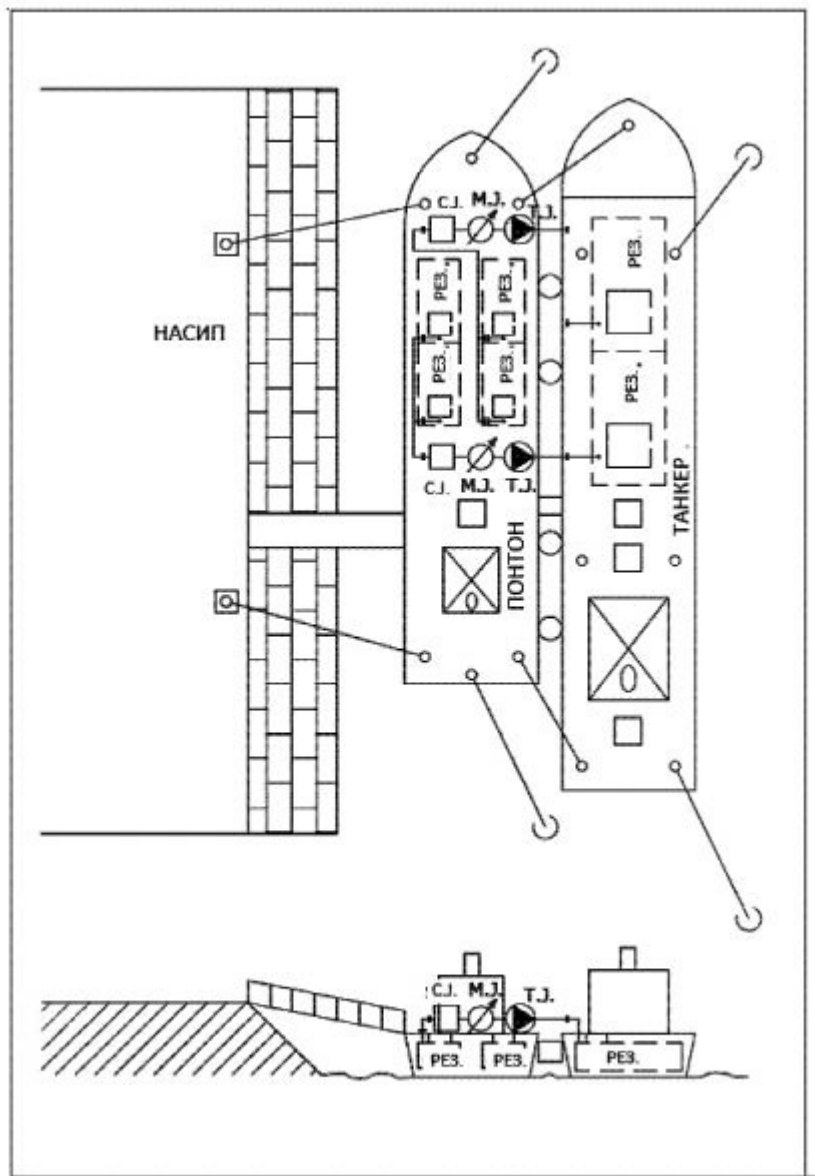
Слика бр. 2В (ПРИМЕР ПЛУТАЈУЋЕ СТАНИЦЕ СА УКОПАНИМ РЕЗЕРВОАРИМА НА КОПНУ –транспортна јединица и мерило могу бити на понтону или копну а снабдевачка јединица на понтону)



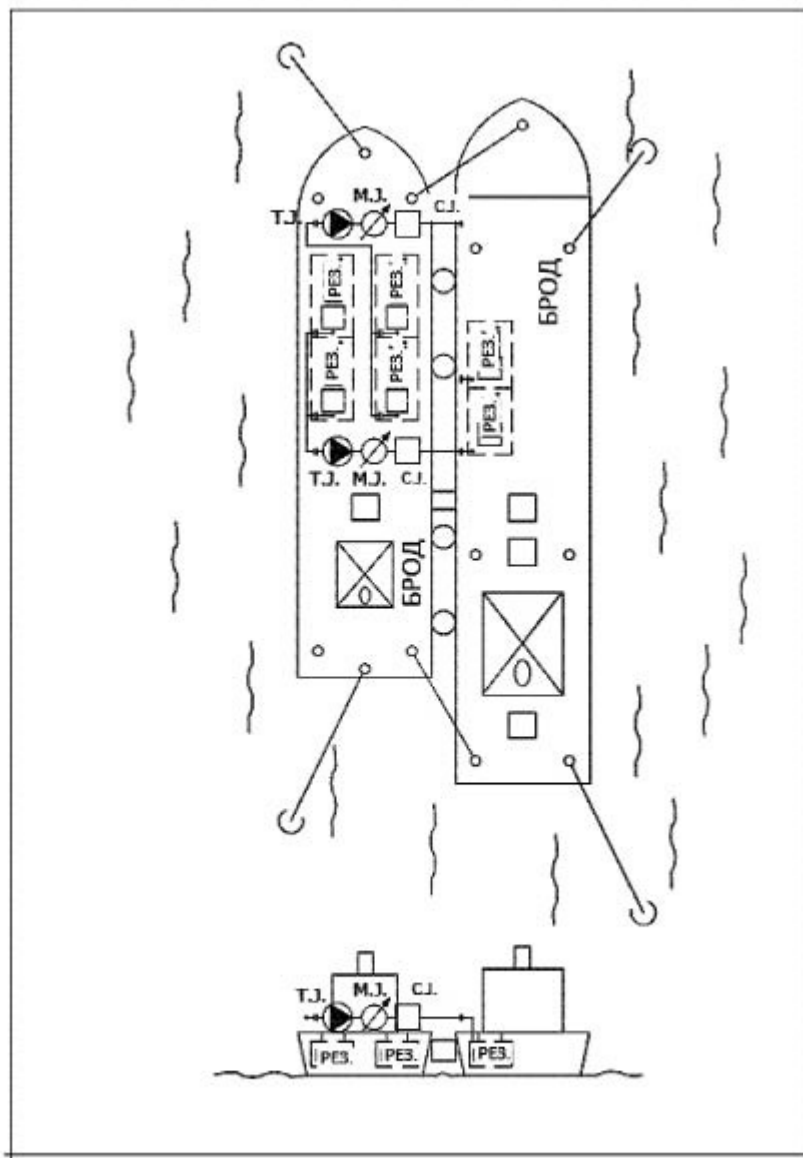
Слика бр. 3А (СНАБДЕВАЊЕ ПЛОВИЛА ГОРИВОМ ИЗ ПОНТОНСКЕ СТАНИЦЕ)



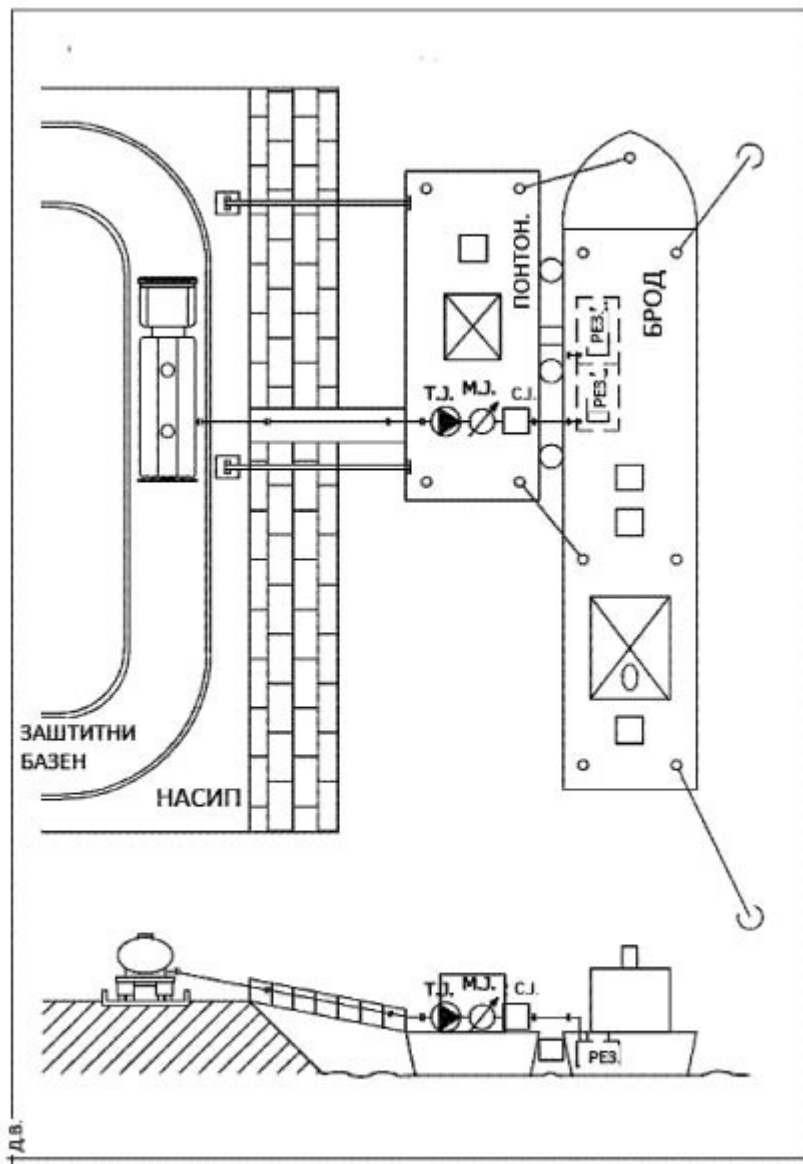
Слика бр. 3Б (ДОПРЕМА ТЕЧНОГ ГОРИВА НА ПОНТОНСКУ СТАНИЦУ ВОЗИЛОМ ЦИСТЕРНОМ)



Слика бр. 3В (ДОПРЕМА ТЕЧНОГ ГОРИВА НА ПОНТОНСКУ СТАНИЦУ
ТАНКЕРОМ)



Слика бр. 4 (ПРИМЕР СНАБДЕВАЊА ТЕЧНИМ ГОРИВОМ ПЛОВИЛА СА БРОДА ЗА СНАБДЕВАЊЕ ТЕЧНИМ ГОРИВОМ)



Слика бр. 5 (ПРИМЕР СТАНИЦЕ ЗА СНАБДЕВАЊЕ СА ВОЗИЛА
ЦИСТЕРНЕ – транспортна јединица и мерило могу бити на понтону или копну а
снабдевачка јединица на понтону)